KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.1.2020 r.
COM(2020) 22 final

2020/0006 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Dnia 2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący kolejnych wieloletnich ram finansowych obejmujących lata 2021–2027[1]. Wniosek ten odzwierciedlał bardziej ambitne plany Komisji w odniesieniu do działań związanych z klimatem i proponowano w nim przeznaczenie na te działania 25 % wydatków, czyli 320 mld EUR, która to kwota będzie uruchamiana z budżetu UE.

Nieco później, w dniach 29 i 30 maja 2018 r., Komisja przyjęła wnioski ustawodawcze regulujące wykorzystanie funduszy w dziedzinie polityki spójności w tym samym okresie. Jednym z głównych celów, które będą przyświecać unijnym inwestycjom w latach 2021–2027, będzie cel „Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem”[2] wdrażający porozumienie paryskie. Zgodnie z wnioskiem Komisji znaczny odsetek środków finansowych w obszarze polityki spójności będzie przeznaczany właśnie na ten priorytet. W ramach trwającego procesu legislacyjnego konieczne jest potwierdzenie wielkości tego odsetka.

W dniu 11 grudnia 2019 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, w którym opisała plan działania zapoczątkowujący nową politykę wzrostu dla Europy. Opiera się ona na ambitnych celach klimatycznych i środowiskowych oraz na procesach partycypacyjnych, w ramach których obywatele, miasta i regiony wspólnie angażują się w walkę ze zmianą klimatu i w ochronę środowiska. Zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie do 2050 r. neutralności klimatycznej UE w skuteczny i sprawiedliwy sposób, w ramach Europejskiego Zielonego Ładu zaproponowano wprowadzenie mechanizmu sprawiedliwej transformacji, w tym Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, aby nikogo nie pozostawiać w tyle. Najbardziej narażone na szkodliwe skutki zmiany klimatu i degradacji środowiska są osoby znajdujące się w trudnej sytuacji. Zarządzanie transformacją doprowadzi jednocześnie do znacznych zmian strukturalnych. Będzie to miało różny wpływ na obywateli i pracowników, transformacja w poszczególnych państwach członkowskich, regionach i miastach nie zawsze będzie miała ten sam punkt wyjścia, a zdolności dostosowawcze poszczególnych państw są różne.

Jak opisano szczegółowo w komunikacie w sprawie planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy[3], mechanizm sprawiedliwej transformacji będzie się koncentrował na regionach i sektorach, które najsilniej odczują jej skutki ze względu na swoją zależność od paliw kopalnych, w tym węgla kamiennego, torfu i łupków bitumicznych, lub od procesów przemysłowych charakteryzujących się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych. Niektóre gałęzie przemysłu będą upadać, co spowoduje nieodwracalny spadek poziomów produkcji i zatrudnienia w sektorach działalności gospodarczej charakteryzujących się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych lub bazujących na produkcji i wykorzystaniu paliw kopalnych, zwłaszcza węgla kamiennego, węgla brunatnego, torfu i łupków bitumicznych. Inne sektory będą musiały z kolei przejść proces transformacji: dotyczy to działalności gospodarczej charakteryzującej się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych, w przypadku której możliwe jest zastąpienie wysokoemisyjnych

[1] COM(2018) 322 final.
[2] COM(2018) 375 – art. 4.
[3] COM(2020) 21 z 14.1.2020 r.

procesów alternatywnymi rozwiązaniami technologicznymi w celu utrzymania produkcji gospodarczej i poprawy zatrudnienia. Infrastruktura węglowa występuje ogółem w 108 regionach europejskich, a działalność związana z węglem jest źródłem zatrudnienia dla blisko 237 000 osób, podczas gdy przy wydobyciu torfu pracuje prawie 10 000 osób, a około 6 000 jest zatrudnionych w branży łupkowej. Sektor łupków bitumicznych wymaga szczególnej uwagi, ponieważ paliwo to wiąże się z bardzo wysokim poziomem emisji dwutlenku węgla. Wiele dodatkowych miejsc pracy zależy pośrednio od łańcucha wartości paliw kopalnych i procesów przemysłowych charakteryzujących się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych.

Mechanizm sprawiedliwej transformacji będzie miał charakter uzupełniający w stosunku do znacznego wkładu z budżetu UE zapewnianego dzięki wszystkim instrumentom o bezpośrednim znaczeniu dla transformacji, zwłaszcza Europejskiemu Funduszowi Rozwoju Regionalnego („EFRR") i Europejskiemu Funduszowi Społecznemu Plus („EFS+").

Mechanizm ten będzie składać się z trzech filarów: (1) Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji wdrażanego w ramach zarządzania dzielonego, (2) specjalnego systemu w ramach InvestEU oraz (3) instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego utworzonego wspólnie z grupą EBI w celu mobilizowania dodatkowych inwestycji w regionach dotkniętych skutkami transformacji. Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie wykorzystywany głównie do udzielania dotacji; specjalny system transformacji w ramach InvestEU będzie przyciągał inwestycje prywatne, a partnerstwo z EBI będzie zapewniać efekt dźwigni finansowej, dzięki któremu środki publiczne będą generować wielokrotnie większe zasoby.

Głównym celem Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie dywersyfikacja gospodarcza terytoriów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji klimatycznej, gdzie konieczne będą przekwalifikowywanie i aktywna integracja pracowników oraz osób poszukujących pracy. Zakres inwestycji kwalifikujących się do wsparcia w ramach pozostałych dwóch filarów mechanizmu sprawiedliwej transformacji będzie szerszy i będzie obejmować działania związane z transformacją energetyczną. Specjalny system w ramach InvestEU będzie obejmować projekty w zakresie infrastruktury energetycznej i transportowej, w tym infrastruktury gazowej i systemów ciepłowniczych, a także projekty na rzecz dekarbonizacji. Przy pomocy instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego utworzonego wspólnie z EBI władze publiczne będą mogły wdrażać działania ułatwiające przejście na neutralność klimatyczną. Przewidziano szeroki zakres tematyczny dla projektów: od infrastruktury energetycznej i transportowej po systemy ciepłownicze i środki na rzecz efektywności energetycznej, w tym renowację budynków.

Dzięki spójnym ramom regulacyjnym, w szczególności sektorowym zasadom pomocy państwa, uruchomione zostaną dodatkowe środki publiczne i prywatne, co przyczyni się do przeznaczania funduszy krajowych na projekty zgodne z celami sprawiedliwej transformacji. Integralną częścią mechanizmu sprawiedliwej transformacji będą również wsparcie doradcze i pomoc techniczna dla regionów.

W świetle najnowszej dostępnej wiedzy naukowej i potrzeby zintensyfikowania globalnych działań w dziedzinie klimatu Rada Europejska zatwierdziła na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2019 r. cel, jakim jest osiągnięcie do 2050 r. neutralności klimatycznej Unii, zgodnie z celami porozumienia paryskiego, i przyjęła z zadowoleniem zapowiedź Komisji, że przedstawi ona wniosek w sprawie inwestycji o wartości 100 mld EUR w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji, aby ułatwić osiągnięcie tych celów. Zasoby mechanizmu, w tym Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będą udostępniane w celu wsparcia realizacji zobowiązań

państw członkowskich do osiągnięcia celu na 2050 r., jakim jest neutralność klimatyczna Unii.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji odegra kluczową rolę, gdyż umożliwi wspieranie terytoriów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i zapobieganie narastaniu dysproporcji regionalnych. Zostanie on w związku z tym ustanowiony w ramach polityki spójności, będącej głównym unijnym instrumentem służącym zmniejszaniu dysproporcji regionalnych i pomagającym w zmianach strukturalnych w europejskich regionach. Cele funduszu są wspólne z celami polityki spójności w szczególnym kontekście transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Fundusz będzie wdrażany w ramach zarządzania dzielonego w ścisłej współpracy z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi oraz zainteresowanymi stronami. Zapewni to poczucie odpowiedzialności za strategię transformacji oraz zapewni narzędzia i struktury umożliwiające skuteczne zarządzanie.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie udzielał wsparcia wszystkim państwom członkowskim. Podział jego środków finansowych będzie odzwierciedlać zdolność państw członkowskich do finansowania inwestycji koniecznych do sprostania transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

Metoda alokacji środków będzie zatem uwzględniać skalę wyzwań wynikających z transformacji w regionach o najwyższej intensywności emisji gazów cieplarnianych (poprzez odpowiednie emisje przemysłowe CO_2), wyzwania społeczne związane z potencjalną utratą miejsc pracy w sektorach przemysłowym, wydobycia węgla kamiennego i brunatnego oraz produkcji torfu i łupków bitumicznych. Metoda ta będzie również uwzględniać poziom rozwoju gospodarczego i zdolności inwestycyjne państw członkowskich.

Państwa członkowskie będą uzupełniać środki przydzielone im z Funduszu rzecz Sprawiedliwej Transformacji zasobami przysługującymi im w ramach EFRR i EFS+. W tym celu będą wykorzystywać specjalny mechanizm przesunięć, które będą miały ostateczny charakter. Państwa członkowskie będą również udostępniać zasoby krajowe w celu uzupełnienia zasobów Unii. Poziom dofinansowania unijnego będzie ustalany w zależności od kategorii regionu, w którym znajdują się wskazane terytoria. Biorąc pod uwagę fakt, że łączna wysokość środków przesuwanych z EFRR i EFS+ będzie równa co najmniej 1,5-krotności, a maksymalnie 3-krotności kwoty przydzielonej z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i uwzględniając współfinansowanie krajowe, całkowite możliwości finansowania, jakimi będzie dysponował ten fundusz, przekroczą 30 mld EUR i mogą sięgnąć 50 mld EUR. W celu utrzymania oddziaływania polityki spójności jako takiej, żadne państwo członkowskie nie powinno przeznaczać więcej niż 20 % swojej pierwotnej alokacji środków z EFRR i z EFS+ (liczonej dla każdego z tych funduszy osobno) na wsparcie uzupełniające przesuwane do Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Programowanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Proces programowania, w tym wskazanie terytoriów na potrzeby interwencji i wskazanie odpowiednich działań, będzie uzgadniany w drodze dialogu między Komisją a każdym państwem członkowskim. Będzie on sterowany w ramach procesu europejskiego semestru. Terytoria te powinny stanowić obszary najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami gospodarczymi i społecznymi transformacji, w szczególności pod względem spodziewanej utraty miejsc pracy i przekształcenia procesów produkcyjnych zakładów przemysłowych o najwyższej intensywności emisji gazów cieplarnianych.

Z uwzględnieniem analizy przeprowadzonej przez Komisję w ramach tego procesu państwa członkowskie przygotują co najmniej jeden terytorialny plan sprawiedliwej transformacji przedstawiający zarys procesu transformacji do 2030 r., który to proces będzie zgodny z krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu oraz będzie zapewniać przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu, a także wskażą najbardziej dotknięte skutkami transformacji terytoria, które powinny zostać objęte wsparciem. W odniesieniu do każdego z tych terytoriów terytorialne plany sprawiedliwej transformacji będą wskazywać wyzwania społeczne, gospodarcze i środowiskowe oraz szczegółowo określać potrzeby w zakresie dywersyfikacji gospodarczej, przekwalifikowania pracowników i rekultywacji środowiska, w stosownych przypadkach.

Aby zapewnić skuteczność Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, udzielane wsparcie musi być skoncentrowane. Wskazane terytoria będą zatem odpowiadać regionom NUTS 3 albo mogą być częściami tych regionów.

Wsparcie z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie opierać się na terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji i będzie programowane w ramach co najmniej jednego priorytetu, który może być częścią programów wspieranych również z EFRR, EFS+ lub Funduszu Spójności albo specjalnego programu wspieranego z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Terytorialne plany sprawiedliwej transformacji będą stanowić część tych programów i zostaną przyjęte na mocy tej samej decyzji Komisji co sam program. Warunkiem udzielenia wsparcia z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie zatwierdzenie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji, które muszą zawierać w szczególności opis zobowiązań państwa członkowskiego dotyczących procesu transformacji, który powinien być zgodny z jego krajowym planem w dziedzinie energii i klimatu oraz celem UE polegającym na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. W terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji należy również uzasadnić potrzebę przesunięcia środków uzupełniających z EFRR i EFS+ oraz potrzebę udzielenia wsparcia na rzecz inwestycji produkcyjnych w przedsiębiorstwach innych niż MŚP, jeżeli zostanie to uznane za konieczne. Zatwierdzenie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji umożliwi wsparcie nie tylko z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ale także ze specjalnego systemu sprawiedliwej transformacji w ramach InvestEU (drugi filar mechanizmu sprawiedliwej transformacji) oraz instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego wdrażanego w partnerstwie z EBI (trzeci filar), które będą wspierać inwestycje na rzecz tych terytoriów. Terytorialne plany sprawiedliwej transformacji należy aktualizować i ponownie przyjmować w razie potrzeby, zwłaszcza w przypadku aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Podobnie jak wszystkie programy wdrażane w ramach polityki spójności, programy wspierane z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będą podlegać przeglądowi śródokresowemu. W ramach przeglądu śródokresowego w 2025 r. i w oparciu o uzyskane rezultaty możliwa będzie inny podział środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach państwa członkowskiego. Przy okazji przeglądu śródokresowego będzie również można dokonać alokacji środków finansowych na lata 2026 i 2027, które zostaną odpisane na początku kolejnego okresu.

Terytoria otrzymujące wsparcie z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będą również korzystać ze specjalnego instrumentu wsparcia technicznego. Instrument ten będzie służył do opracowania – w prosty i zintegrowany sposób – pakietu środków dostosowanego do potrzeb, który będzie obejmował cały zakres wsparcia dostępnego ze strony Komisji, EBI i innych organizacji międzynarodowych. Już w 2020 r. Komisja będzie pomagać państwom członkowskim w przygotowaniu ich terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji. Centrum Doradztwa InvestEU, w tym JASPERS (wspólna inicjatywa Komisji i EBI na rzecz wsparcia rozwoju projektów w ramach funduszy strukturalnych), będzie pomagać

w przygotowaniu wstępnego wykazu projektów przewidzianych do realizacji. Komisja ustanowi oprócz tego platformę sprawiedliwej transformacji, aby umożliwić dwustronną i wielostronną wymianę zebranych doświadczeń i najlepszych praktyk obejmujących wszystkie odpowiednie sektory, opierając się na istniejącej platformie dla regionów górniczych w okresie transformacji.

Komplementarność z systemem sprawiedliwej transformacji w ramach InvestEU i instrumentem pożyczkowym na rzecz sektora publicznego utworzonym wspólnie z EBI

Mechanizm sprawiedliwej transformacji będzie obejmował solidne ramy zarządzania oparte na terytorialnych planach transformacji.

W tym kontekście wsparcie udzielane przez Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie uzupełniane specjalnym systemem sprawiedliwej transformacji w ramach InvestEU. Będzie on wspierać szerszy zakres inwestycji, w szczególności poprzez wnoszenie wkładu w transformację przez wspieranie niskoemisyjnych i odpornych na zmianę klimatu działań, takich jak inwestycje w odnawialne źródła energii i systemy efektywności energetycznej. System sprawiedliwej transformacji będzie również w stanie finansować infrastrukturę energetyczną i transportową, w tym infrastrukturę gazową i systemy ciepłownicze, ale również projekty w zakresie dekarbonizacji, dywersyfikacji gospodarczej regionów i infrastruktury społecznej. Nowy instrument pożyczkowy na rzecz sektora publicznego, utworzony wspólnie z EBI, będzie udostępniać władzom lokalnym dotowane finansowanie na potrzeby danych regionów. Wsparcie UE mogłoby przyjąć formę m.in. dotacji na spłatę odsetek lub dotacji na inwestycje, finansowanych z budżetu UE, które będą łączone z pożyczkami udzielanymi przez EBI na rzecz władz gminnych, regionalnych i innych organów publicznych.

Dwa pozostałe filary mechanizmu sprawiedliwej transformacji będą miały szerszy zakres geograficzny niż sam Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i będą wspierać nie tylko inwestycje w projekty realizowane na terytoriach objętych sprawiedliwą transformacją, ale również na innych obszarach, pod warunkiem że projekty te mają kluczowe znaczenie dla transformacji terytoriów objętych sprawiedliwą transformacją.

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Uzasadnieniem dla działania UE jest art. 174 akapit pierwszy TFUE: „[...] [Unia] rozwija [...] i prowadzi działania służące wzmocnieniu jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. W szczególności Unia zmierza do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych”.

Aby umożliwić utworzenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, konieczne jest, aby podstawą prawną wniosku był art. 175 TFUE, który wyraźnie wzywa Unię do wspierania realizacji celów określonych w art. 174 przez działania podejmowane za pośrednictwem funduszy strukturalnych, EBI i innych istniejących instrumentów finansowych.

Art. 175 akapit trzeci TFUE również stanowi, że „jeśli działania szczególne okażą się niezbędne poza funduszami i bez uszczerbku dla środków przyjętych w ramach innych

polityk Unii, działania takie mogą być przyjmowane przez Parlament Europejski i Radę, stanowiące zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów".

- **Pomocniczość i proporcjonalność**

Zgodnie z art. 4 ust. 2 TFUE Unia dzieli kompetencje z państwami członkowskimi w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz w niektórych aspektach polityki społecznej. Unia ma również kompetencje do prowadzenia działań mających na celu wspieranie, koordynowanie lub uzupełnianie działań państw członkowskich w dziedzinie edukacji i szkolenia zawodowego oraz przemysłu (art. 6 TFUE).

Wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach zarządzania dzielonego wynika za zasady pomocniczości. W ramach zarządzania dzielonego Komisja powierza strategiczne zadania związane z programowaniem i wdrażaniem państwom członkowskim i regionom. Unijne działania ograniczają się zatem do tego, co jest niezbędne do osiągnięcia celów Unii, zgodnie z Traktatami.

Celem zarządzania dzielonego jest zapewnienie, by decyzje zapadały jak najbliżej obywateli, a unijne działania były uzasadnione w świetle możliwości i specyficznych warunków na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym. Zarządzanie dzielone przybliża Europę obywatelom i łączy lokalne potrzeby z unijnymi celami. Zwiększa też odpowiedzialność za cele UE, bowiem państwa członkowskie i Komisja dzielą się prawem do podejmowania decyzji i odpowiedzialnością oraz współfinansują programy.

- **Wybór instrumentu**

Polityka spójności stanowi odpowiednie ramy dla Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ponieważ jest to główna polityka unijna, która służy wspieraniu europejskich regionów w zmianach strukturalnych. W ramach tej polityki zapewnia się wsparcie finansowe na inwestycje, które w wielu różnych obszarach przyczynią się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego, działając na zasadzie partnerstwa z lokalnymi podmiotami.

Umożliwia ona również zintegrowane podejście ukierunkowane na konkretny obszar, które zapewnia synergię i spójność między inwestycjami wspieranymi w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji a tymi wspieranymi w ramach programów należących do głównego nurtu polityki spójności. Przyspieszy to rozwój gospodarczy i restrukturyzację ekonomiczną regionów dotkniętych skutkami transformacji.

Rozwiązanie to zapewnia także poczucie odpowiedzialności państw członkowskich i regionów, co jest niezwykle ważne w kontekście Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, który musi być zakotwiczony w strategiach transformacji dostosowanych do specyfiki danego terytorium i uwzględniających w sposób kompleksowy liczne wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze pojawiające się w wyniku transformacji.

Ponieważ wniosek wchodzi w zakres polityki spójności, proponowanym instrumentem jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą określoną w art. 175 ust. 3 Traktatu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENY SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W maju i czerwcu 2018 r. Komisja przyjęła wnioski dotyczące długoterminowego budżetu na okres po 2020 r. oraz następnej generacji programów i funduszy. W ramach tego procesu

Komisja przeprowadziła szereg konsultacji publicznych na temat głównych obszarów wydatków, aby zebrać opinie wszystkich zainteresowanych stron na temat tego, jak najlepiej wykorzystać każde euro z budżetu UE.

Konsultacje publiczne w sprawie długoterminowego budżetu UE w dziedzinie polityki spójności miały miejsce od 10 stycznia 2018 r. do 9 marca 2018 r. i otrzymano w ich ramach 4 395 odpowiedzi. 85 % respondentów uznało, że przejście na niskoemisyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym zapewniające ochronę środowiska i odporność na zmianę klimatu stanowi ważne wyzwanie. Tylko 42 % respondentów uznało jednak, że istniejące programy/fundusze odpowiednio radzą sobie z tym wyzwaniem[4].

W kontekście negocjacji w sprawie długoterminowego budżetu na okres po 2020 r. Parlament Europejski wezwał w swoim wstępnym sprawozdaniu z dnia 7 listopada 2018 r. do wprowadzenia specjalnego przydziału środków (4,8 mld EUR) na rzecz nowego funduszu sprawiedliwej transformacji sektora energetycznego, aby zneutralizować społeczne, społeczno-gospodarcze i środowiskowe skutki wychodzenia z zależności od węgla, odczuwane negatywnie przez pracowników i społeczności.

Apel ten został powtórzony przez Komitet Regionów, który wydał opinię[5] w sprawie transformacji społeczno-gospodarczej regionów górniczych w Europie, wzywając do udostępnienia dodatkowych funduszy dostosowanych do szczególnych potrzeb regionów górniczych. W opinii tej zaproponowano w związku z tym przeznaczenie 4,8 mld EUR na nowy fundusz sprawiedliwej transformacji energetycznej, mający na celu łagodzenie społecznych, społeczno-gospodarczych i środowiskowych skutków przekształceń tych regionów.

W swoich konkluzjach z dnia 18 października 2019 r. Rada Europejska podkreśliła swoje zdecydowane przekonanie, że UE powinna nadal odgrywać wiodącą rolę w społecznie sprawiedliwej i uczciwej transformacji ekologicznej w ramach realizacji porozumienia paryskiego. W swoich konkluzjach z dnia 12 grudnia 2019 r. Rada Europejska zatwierdziła również cel, którym jest osiągnięcie do 2050 r. neutralności klimatycznej UE, zgodnie z celami porozumienia paryskiego, a także zasadę, że regionom i sektorom najbardziej dotkniętym skutkami transformacji należy udostępnić dostosowane do potrzeb wsparcie z mechanizmu sprawiedliwej transformacji.

- **Ocena skutków**

Wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności[6] towarzyszyła ocena skutków[7]. W ocenie skutków potwierdzono słuszność systemu realizacji proponowanego dla tych funduszy, które są objęte przepisami wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz[8]. Przepisy te będą

[4] Konsultacje publiczne w sprawie funduszy UE w dziedzinie spójności https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-cohesion_pl

[5] Opinia Europejskiego Komitetu Regionów „Transformacja społeczno-gospodarcza regionów górniczych w Europie", 136. sesja plenarna w dniach 7–9 października 2019 r., ECON-VI/041.

[6] COM(2018) 372 final.

[7] SWD(2018) 282 final.

[8] COM(2018) 375 final.

również regulować programowanie i wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (zob. rozdział 4).

W ocenie skutków przeanalizowano również wyzwania, którym będą musiały sprostać kolejne wieloletnie ramy finansowe i polityka spójności. Ocena skutków była zgodna z wynikiem konsultacji publicznych i potwierdziła potrzebę wspierania czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej w oparciu o odrębny cel polityki i odpowiadający mu mechanizm koncentracji tematycznej (zob. rozdziały 2.2 i 3.2).

Cel Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, który ma służyć zapewnieniu sprawiedliwej transformacji energetycznej poprzez złagodzenie kosztów gospodarczych i społecznych, jakie pociąga za sobą transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, jest zatem uzasadniony. Aby osiągnąć ten cel, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie wspierać przekształcanie procesów przemysłowych niezbędne do udanej transformacji energetycznej i promować dywersyfikację gospodarczą najbardziej dotkniętych terytoriów. Jest to zgodne z wnioskami przedstawionymi w ocenie skutków, dotyczącymi konieczności wspierania inteligentnej transformacji przemysłowej (zob. rozdział 2.2).

W ocenie skutków zwrócono ponadto uwagę na nierówne rozproszenie skutków transformacji energetycznej (zob. rozdział 3.3). Podkreślono w szczególności wyzwania, przed którymi stoją regiony najbardziej dotknięte skutkami transformacji ze względu na uzależnienie ich gospodarki od produkcji paliw stałych i na wysoki udział paliw stałych w ich koszyku energetycznym. Ocena ta uzasadnia proponowaną koncentrację Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji na terytoriach najbardziej dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji i proponowany rozdział alokacji krajowych.

Wspomniane powyżej analizy i elementy oceny skutków potwierdzają cele i główne cechy Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Nie przeprowadzono odrębnej oceny skutków, ponieważ opóźniłoby to przyjęcie niniejszego wniosku ustawodawczego, co mogłoby spowolnić prowadzone obecnie negocjacje w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych.

- **Wnioski z realizacji wybranych inicjatyw w zakresie transformacji**

Zakres i cel Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji dotyczą skutków transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, a zatem fundusz ten łagodzi skutki społeczne i gospodarcze transformacji, w przypadku gdy na dotkniętych terytoriach prowadzona jest działalność w zakresie wydobycia paliw kopalnych (węgla kamiennego, węgla brunatnego, torfu i łupków bitumicznych), ale także gdy wymagane jest przekształcenie energochłonnych procesów przemysłowych.

Działania w tym zakresie były już podejmowane w ramach inicjatywy na rzecz regionów górniczych w okresie transformacji i działania pilotażowego na rzecz regionów przechodzących transformację przemysłową. Pomimo że Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie miał szersze cele i przewidywał bardziej zintegrowane podejście, przy jego programowaniu i wdrażaniu wykorzystane zostaną doświadczenia związane z tymi inicjatywami, a w stosownych przypadkach także stosowane metody pracy i istniejące struktury.

Po pierwsze, w ramach inicjatywy na rzecz regionów górniczych w okresie transformacji polityka spójności wspiera 21 regionów pilotażowych (według stanu na styczeń 2020 r.), których gospodarka w dużym stopniu uzależniona jest od wydobycia węgla. Zmiany strukturalne są wprowadzane w ramach kompleksowego podejścia obejmującego gospodarczy, przemysłowy, technologiczny i społeczny wymiar procesu transformacji, przy

zaangażowaniu lokalnych podmiotów, w tym partnerów społecznych, przemysłu i organizacji pozarządowych, oraz w ścisłej współpracy z nimi.

Wielostronny dialog oraz dzielenie się wiedzą okazały się kluczowe dla zapewnienia zbiorowego postępu, przejrzystości i podjęcia najbardziej skutecznych działań w celu złagodzenia społeczno-gospodarczych skutków transformacji.

Wsparcie obejmuje przede wszystkim transformację gospodarczą zgodnie ze strategiami inteligentnej specjalizacji (np. wsparcie dla MŚP, inkubatory przedsiębiorczości, innowacje i współpraca przemysłu i naukowców), przekwalifikowanie pracowników tradycyjnie zatrudnionych w sektorach związanych z węglem oraz promowanie efektywności energetycznej i alternatywnych, odnawialnych źródeł energii.

Powodzenie inicjatywy opiera się na przejęciu za nią odpowiedzialności przez zainteresowane państwa członkowskie, regiony i lokalne podmioty, w tym partnerów społecznych. Dochodzą do tego wymogi współfinansowania krajowego w ramach zarządzania dzielonego oraz zaangażowanie partnerów w strategię rozwoju.

Po drugie, podobną inicjatywą jest pomoc dla regionów UE w radzeniu sobie z przejściem na bardziej zrównoważoną gospodarkę niskoemisyjną, a także ze zmianami w przemyśle wywołanymi transformacją energetyczną i klimatyczną, polegająca na oferowaniu szczególnego wsparcia na rzecz pobudzania innowacji, usuwania barier dla inwestycji oraz nabywania odpowiednich umiejętności przez obywateli. W ramach tego działania pilotażowego na rzecz regionów przechodzących transformację przemysłową zapewniane jest wsparcie ze strony ekspertów Komisji oraz pomoc techniczna z EFRR. Do objęcia wsparciem UE wybrano 12 regionów.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Komisja dąży do realizacji swoich priorytetów określonych w wytycznych politycznych, które są elementem szeroko rozumianych ambicji odnoszących się do budżetu UE. W tym kontekście jednym z priorytetów jest ambitny Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. W związku z tym Komisja przedstawia już na początku swojej kadencji niniejszy wniosek ustawodawczy, który uzupełnia bieżące wnioski dotyczące kolejnych wieloletnich ram finansowych („WRF”). Wniosek ten zostanie włączony do trwających negocjacji w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych i, jak można oczekiwać, uwzględniony w ramach ogólnego porozumienia w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych.

Środki budżetowe na potrzeby FST powinny wynieść 7,5 mld EUR (w cenach z 2018 r.), a w stosownych przypadkach powinno być możliwe zwiększenie ich wysokości w późniejszym terminie.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Ramy prawne składają się z oddzielnego wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz niezbędnych, związanych z tym nowym wnioskiem zmian we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów mających na celu włączenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji do przepisów tego rozporządzenia jako nowego funduszu, obok EFRR, Funduszu Spójności i EFS+. Realizację i wdrożenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji regulować będą przepisy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji koncentruje się na następujących elementach:

- określenie przedmiotu Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- zdefiniowanie odpowiadającego mu celu szczegółowego, który będzie stosowany do celów programowania zasobów Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach specjalnego priorytetu lub programu wpisujących się w cel polityki spójności „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”;
- określenie zasięgu geograficznego FST i metodyki alokacji środków finansowych na rzecz FST;
- określenie zakresu wsparcia z FST;
- określenie treści terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji, w tym konieczność wskazania przez państwa członkowskie terytoriów najbardziej dotkniętych skutkami transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, na których koncentrować się będzie wsparcie z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- ustanowienie ram pozwalających mierzyć rezultaty funduszu za pomocą odpowiednich wskaźników i stworzenie mechanizmu modyfikującego wysokość wsparcia w przypadku nieosiągnięcia celów końcowych.

2020/0006 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 ustęp trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[9],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[10],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Ramy prawne regulujące unijną politykę spójności na lata 2021–2027, w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych, przyczyniają się do realizacji zobowiązań Unii do realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych poprzez skoncentrowanie finansowania Unii na celach ekologicznych. Niniejsze rozporządzenie wdraża jeden z priorytetów określonych w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu („Europejski Zielony Ład")[11] i stanowi część planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy[12], który zapewnia dedykowane finansowanie w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji w kontekście polityki spójności w celu ograniczenia kosztów gospodarczych i społecznych związanych z przejściem na neutralną dla klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym, w ramach której wszelkie pozostałe emisje gazów cieplarnianych są kompensowane ich równoważną absorpcją.

(2) Przejście na neutralną dla klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym stanowi jeden z najważniejszych celów politycznych Unii. W dniu 12 grudnia 2019 r. Rada Europejska zatwierdziła cel, którym jest osiągnięcie do 2050 r. neutralności klimatycznej Unii, zgodnie z celami porozumienia paryskiego. Chociaż walka ze zmianą klimatu i degradacją środowiska przyniesie wszystkim korzyści w długim okresie, a w średnim okresie postawi wszystkich przed nowymi możliwościami i wyzwaniami, to nie wszystkie regiony i państwa członkowskie rozpoczną transformację z tego samego poziomu wyjściowego i nie wszystkie będą dysponować taką samą zdolnością do reagowania. Gospodarki niektórych z nich są bardziej rozwinięte, podczas gdy skutki społeczne i gospodarcze transformacji będą większe

[9] Dz.U. C […] z […], s. […].
[10] Dz.U. C […] z […], s. […].
[11] COM(2019) 640 final, 11.12.2019.
[12] COM(2020) 21 z 14.1.2020 r.

w przypadku tych regionów, których gospodarka opiera się w dużej mierze na paliwach kopalnych (zwłaszcza węglu kamiennym i brunatnym, torfie lub łupkach bitumicznych) lub gałęziach przemysłu charakteryzujących się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych. Taka sytuacja grozi nie tylko tym, że transformacja klimatyczna będzie przebiegać w Unii w różnym tempie, ale również pogłębieniem dysproporcji między regionami, co podważy cele dotyczące spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej.

(3) Aby transformacja była skuteczna, musi być sprawiedliwa i społecznie akceptowalna dla wszystkich. Zarówno Unia, jak i państwa członkowskie muszą zatem uwzględnić od samego początku skutki gospodarcze i społeczne transformacji, a także wdrożyć wszelkie możliwe instrumenty w celu łagodzenia skutków negatywnych. Ważną rolę będzie w tym odgrywał budżet Unii.

(4) Jak wskazano w Europejskim Zielonym Ładzie i w planie inwestycyjnym na rzecz zrównoważonej Europy, mechanizm sprawiedliwej transformacji powinien uzupełniać inne działania przewidziane w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027. Powinien on przyczyniać się do łagodzenia skutków społecznych i gospodarczych związanych z transformacją w kierunku neutralności klimatycznej Unii poprzez skoncentrowanie wydatków z budżetu Unii na celach społecznych i klimatycznych na szczeblu regionalnym.

(5) Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji („FST”), który jest jednym z filarów mechanizmu sprawiedliwej transformacji wdrażanego w ramach polityki spójności. Celem FST jest łagodzenie negatywnych skutków transformacji klimatycznej poprzez wspieranie najbardziej dotkniętych terytoriów i pracowników. Zgodnie z celem szczegółowym FST, działania wspierane przez ten fundusz powinny bezpośrednio przyczyniać się do złagodzenia skutków transformacji poprzez finansowanie dywersyfikacji i modernizacji lokalnej gospodarki oraz ograniczenie niekorzystnego wpływu na zatrudnienie. Znajduje to odzwierciedlenie w celu szczegółowym FST, który został ustanowiony na tym samym poziomie co cele polityki określone w art. [4] rozporządzenia UE [nowe RWP] i jest wskazany razem z tymi celami.

(6) Mając na uwadze, jak ważne jest przeciwdziałanie zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego, zobowiązaniem do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także bardziej ambitnymi planami Unii przedstawionymi w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, FST powinien odgrywać kluczową rolę we włączaniu działań w dziedzinie klimatu w główny nurt polityki. Środki z własnej puli FST mają charakter uzupełniający i dodatkowy w stosunku do inwestycji koniecznych do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest przeznaczanie 25 % wydatków z budżetu unijnego na wsparcie celów w zakresie klimatu. Środki przesuwane z EFRR i EFS+ będą wnosić pełny wkład w osiągnięcie tego celu.

(7) Środki z FST powinny uzupełniać zasoby dostępne w ramach polityki spójności.

(8) Przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu jest wyzwaniem dla wszystkich państw członkowskich. Będzie ono szczególnie trudne w przypadku państw członkowskich, których gospodarki opierają się w dużej mierze na paliwach kopalnych lub na działalności przemysłowej charakteryzującej się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych, z uwagi na konieczność stopniowego wycofywania się z tych rodzajów działalności albo przystosowania ich do wymogów transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, a które nie dysponują środkami finansowymi na

wprowadzenie zmian. FST powinien zatem objąć wszystkie państwa członkowskie, ale podział jego środków finansowych powinien odzwierciedlać zdolność państw członkowskich do finansowania inwestycji koniecznych do sprostania transformacji w kierunku neutralności klimatycznej.

(9) W celu ustanowienia odpowiednich ram finansowych FST Komisja powinna określić roczny podział dostępnych środków między poszczególne państwa członkowskie w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu" w oparciu o obiektywne kryteria.

(10) Niniejsze rozporządzenie określa rodzaje inwestycji, w przypadku których FST może wspierać wydatki. Wszystkie wspierane działania powinny być wdrażane z pełnym poszanowaniem priorytetów Unii w zakresie klimatu i ochrony środowiska. Wykaz inwestycji powinien obejmować inwestycje, które wspierają lokalne gospodarki i są zrównoważone w długim okresie, z uwzględnieniem wszystkich celów Zielonego Ładu. Finansowane projekty powinny przyczyniać się do przejścia na neutralną dla klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym. W przypadku sektorów upadających, takich jak wytwarzanie energii w oparciu o węgiel kamienny i brunatny, torf i łupki bitumiczne lub wydobycie tych stałych paliw kopalnych, wsparcie powinno być powiązane ze stopniowym wycofywaniem się z danej działalności i odpowiednim zmniejszaniem poziomu zatrudnienia. W przypadku transformacji sektorów charakteryzujących się wysokim poziomem emisji gazów cieplarnianych wsparcie powinno promować nową działalność poprzez wdrażanie nowych technologii, procesów lub produktów, prowadząc do znacznej redukcji emisji zgodnie z celami UE w dziedzinie klimatu do 2030 r. i dążeniem do neutralności klimatycznej UE do 2050 r.[13], przy jednoczesnym utrzymaniu i poprawie zatrudnienia oraz zapobieganiu degradacji środowiska. Szczególną uwagę należy również poświęcić działaniom stymulującym innowacje i badania w dziedzinie zaawansowanych i zrównoważonych technologii, a także w dziedzinie cyfryzacji i łączności, pod warunkiem że środki te pomagają łagodzić negatywne skutki uboczne przechodzenia na neutralną dla klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym i przyczyniają się do tej transformacji.

(11) W celu ochrony obywateli, którzy najbardziej odczują skutki transformacji klimatycznej, FST powinien również wspierać podnoszenie i zmianę kwalifikacji pracowników dotkniętych skutkami transformacji, co ułatwi im dostosowanie się do nowych możliwości zatrudnienia, a także pomoc w poszukiwaniu pracy i aktywną integrację na rynku pracy na rzecz osób poszukujących pracy.

(12) Aby zwiększyć dywersyfikację gospodarczą terytoriów dotkniętych skutkami transformacji, FST powinien wspierać inwestycje produkcyjne w MŚP. Inwestycje produkcyjne należy rozumieć jako inwestycje w środki trwałe lub aktywa niematerialne i prawne przedsiębiorstw służące produkcji towarów i usług i przyczyniające się w ten sposób do akumulacji brutto i zatrudnienia. W przypadku przedsiębiorstw innych niż MŚP inwestycje produkcyjne należy wspierać tylko wówczas, gdy są one konieczne do ograniczenia utraty miejsc pracy wskutek transformacji poprzez stworzenie lub ochronę znacznej liczby miejsc pracy i gdy nie

[13] Wskazanych w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego pt. „Czysta planeta dla wszystkich. Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki", COM(2018) 773 final.

prowadzą one do przeniesienia produkcji ani nie są rezultatem przeniesienia produkcji. Inwestycje w istniejące zakłady przemysłowe, w tym zakłady objęte unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji, powinny być dozwolone, jeżeli przyczyniają się do przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu do 2050 r., a redukcja emisji przewyższa znacznie odpowiednie poziomy odniesienia ustanowione do celów przydziału bezpłatnych uprawnień na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[14] oraz jeżeli zapewniają ochronę znacznej liczby miejsc pracy. Wszelkie takie inwestycje powinny być odpowiednio uzasadnione w odpowiednim terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji. W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego i polityki spójności wsparcie na rzecz przedsiębiorstw powinno być zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa określonymi w art. 107 i 108 TFUE; w szczególności, wsparcie inwestycji produkcyjnych dokonywanych przez przedsiębiorstwa inne niż MŚP powinno ograniczać się do przedsiębiorstw znajdujących się na obszarach wyznaczonych jako obszary objęte pomocą do celów art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE.

(13) Aby zapewnić elastyczność w programowaniu zasobów FST w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu", należy umożliwić przygotowanie odrębnego programu FST lub programowanie zasobów FST w ramach co najmniej jednego odrębnego priorytetu objętego programem wspieranym przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego („EFRR"), Europejski Fundusz Społeczny Plus („EFS+") lub Fundusz Spójności. Zgodnie z art. 21a rozporządzenia (UE) [nowe RWP] zasoby FST powinny być uzupełniane dodatkowymi środkami z EFRR i EFS+. Odpowiednie kwoty przesunięte z EFRR i EFS+ powinny odpowiadać rodzajowi operacji określonych w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji.

(14) Wsparcie FST powinno być uzależnione od skutecznego wdrożenia na danym terytorium procesu transformacji służącej osiągnięciu neutralności klimatycznej gospodarki. Państwa członkowskie powinny zatem przygotować, we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i przy wsparciu Komisji, terytorialne plany sprawiedliwej transformacji opisujące szczegółowo proces transformacji i zgodne z ich krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu. W tym celu Komisja powinna ustanowić platformę sprawiedliwej transformacji, opierając się na istniejącej platformie dla regionów górniczych w okresie transformacji, aby umożliwić dwustronną i wielostronną wymianę zebranych doświadczeń i najlepszych praktyk obejmujących wszystkie odpowiednie sektory.

(15) W terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji należy wskazać terytoria najbardziej dotknięte jej negatywnymi skutkami, na których to terytoriach powinno koncentrować się wsparcie FST, oraz opisać konkretne działania, jakie należy podjąć, aby osiągnąć neutralność klimatyczną gospodarki, w szczególności w zakresie przekształceń lub zamykania instalacji związanych z produkcją paliw kopalnych lub innej działalności charakteryzującej się wysoką emisją gazów cieplarnianych. Terytoria te powinny być precyzyjnie określone i powinny odpowiadać regionom NUTS 3 albo być częściami tych regionów. W planach należy szczegółowo opisać wyzwania, przed którymi stoją te terytoria, oraz ich potrzeby, a także wskazać, jakiego rodzaju operacje są konieczne, w sposób zapewniający spójny rozwój odpornej na zmianę klimatu działalności gospodarczej, która powinna też umożliwiać przejście na

[14] Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

neutralność klimatyczną i osiągnięcie celów Zielonego Ładu. Wsparcie finansowe z FST powinny otrzymywać jedynie te inwestycje, które są zgodne z planami transformacji. Terytorialne plany sprawiedliwej transformacji powinny stanowić część programów (wspieranych z EFRR, EFS+, Funduszu Spójności lub FST, w zależności od przypadku), które zostały zatwierdzone przez Komisję.

(16) Aby wykorzystanie zasobów FST było bardziej zorientowane na rezultaty, Komisja powinna mieć możliwość – zgodnie z zasadą proporcjonalności – stosowania korekt finansowych w przypadku wyników poważnie odbiegających od celów końcowych ustalonych w odniesieniu do celu szczegółowego FST.

(17) W celu uzupełnienia i zmiany niektórych innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 290 TFUE Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów na potrzeby zmiany elementów zawartych w załączniku III do niniejszego rozporządzenia dotyczących wspólnych wskaźników produktu i rezultatu. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.[15] W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich; eksperci ci mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(18) W celu ustanowienia odpowiednich ram finansowych FST należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do ustanowienia rocznego podziału dostępnych środków między poszczególne państwa członkowskie zgodnie z załącznikiem I.

(19) Cele niniejszego rozporządzenia, mianowicie wspieranie terytoriów doświadczających transformacji gospodarczej i społecznej w trakcie przechodzenia na gospodarkę neutralną dla klimatu, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie. Głównymi powodami tego są różnice w poziomie rozwoju poszczególnych terytoriów oraz zacofanie terytoriów najmniej uprzywilejowanych, a także ograniczone zasoby finansowe państw członkowskich i terytoriów, z jednej strony, jak również konieczność spójnego wdrażania ram obejmujących kilka unijnych funduszy w ramach zarządzania dzielonego, z drugiej strony. Ponieważ cele te mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji („FST”) w celu zapewnienia wsparcia terytoriom, które napotykają poważne wyzwania społeczno-gospodarcze związane z procesem transformacji w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej przez gospodarkę UE do 2050 r.

[15] Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 13.

2. Określa ono cel szczegółowy FST, jego zasięg geograficzny i zasoby, zakres wsparcia w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o którym mowa w [art. 4 ust. 2 lit. a)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], a także szczegółowe przepisy dotyczące programowania i wskaźników niezbędnych do monitorowania.

Artykuł 2

Cel szczegółowy

Zgodnie z art. [4 ust. 1] akapit drugi rozporządzenia (UE) [nowe RWP] FST przyczynia się do realizacji pojedynczego celu szczegółowego, jakim jest umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

Artykuł 3

Zasięg geograficzny i zasoby FST w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”

1. FST wspiera cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” we wszystkich państwach członkowskich.

2. Zasoby FST na cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dostępne na zobowiązania budżetowe na okres 2021–2027 wynoszą 7,5 mld EUR w cenach z 2018 r. i mogą zostać zwiększone, w zależności od przypadku, o dodatkowe zasoby przydzielone w budżecie Unii oraz o inne zasoby zgodnie z podstawowym aktem prawnym.

   Do celów programowania, a następnie uwzględnienia w budżecie Unii kwota, o której mowa w akapicie pierwszym, podlega indeksacji na poziomie 2 % w skali roku.

   0,35 % kwoty, o której mowa w akapicie pierwszym, przeznacza się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji.

3. Komisja przyjmuje w drodze aktu wykonawczego decyzję w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów, w tym dodatkowych zasobów, o których mowa w ust. 2, zgodnie z metodyką określoną w załączniku I.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. [21a] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] wszelkie dodatkowe zasoby, o których mowa w ust. 2, przydzielone na FST w budżecie Unii lub pochodzące z innych źródeł nie wymagają uzupełniającego wsparcia z EFRR ani EFS+.

Artykuł 4

Zakres wsparcia

1. FST wspiera tylko takie działania, które są bezpośrednio związane z jego celem szczegółowym określonym w art. 2 i przyczyniają się do wdrożenia terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji ustanowionych zgodnie z art. 7.

2. Zgodnie z ust. 1 FST wspiera wyłącznie następujące działania:

   a) inwestycje produkcyjne w MŚP, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, prowadzące do dywersyfikacji gospodarczej i restrukturyzacji ekonomicznej;

b) inwestycje w tworzenie nowych przedsiębiorstw, w tym poprzez inkubatory przedsiębiorczości i usługi konsultingowe;

c) inwestycje w działania badawcze i innowacyjne oraz wspieranie transferu zaawansowanych technologii;

d) inwestycje we wdrażanie technologii i infrastruktur zapewniających przystępną cenowo czystą energię, w redukcję emisji gazów cieplarnianych, efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych;

e) inwestycje w cyfryzację i łączność cyfrową;

f) inwestycje w regenerację, dekontaminację i renaturalizację terenów oraz projekty zmieniające ich przeznaczenie;

g) inwestycje we wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym w tym poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów i ograniczanie ich ilości, efektywne gospodarowanie zasobami, ponowne wykorzystywanie, naprawy oraz recykling;

h) podnoszenie i zmiana kwalifikacji pracowników;

i) pomoc w poszukiwaniu pracy dla osób poszukujących pracy;

j) aktywne włączanie osób poszukujących pracy;

k) pomoc techniczną.

Oprócz tego FST może wspierać, na obszarach wyznaczonych jako obszary objęte pomocą zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE, inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwa inne niż MŚP, pod warunkiem że inwestycje te zostały zatwierdzone jako część terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji w oparciu o informacje wymagane na podstawie art. 7 ust. 2 lit. h). Takie inwestycje kwalifikują się do wsparcia tylko wówczas, gdy są niezbędne do wdrożenia terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji.

FST może również wspierać inwestycje w celu osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, pod warunkiem że inwestycje te zostały zatwierdzone jako część terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji w oparciu o informacje wymagane na podstawie art. 7 ust. 2 ppkt (i). Takie inwestycje kwalifikują się do wsparcia tylko wówczas, gdy są niezbędne do wdrożenia terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji.

Artykuł 5

Wyłączenie z zakresu wsparcia

FST nie wspiera:

a) likwidacji ani budowy elektrowni jądrowych;

b) wytwarzania, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;

c) przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014[16];

d) inwestycji w zakresie produkcji, przetwarzania, dystrybucji, składowania lub spalania paliw kopalnych;

e) inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową na obszarach, na których istnieją co najmniej dwie sieci szerokopasmowe o równoważnej kategorii.

Artykuł 6
Programowanie zasobów FST

1. Zasoby FST są programowane dla kategorii regionów, w których znajdują się dane terytoria, na podstawie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji ustanowionych zgodnie z art. 7 i zatwierdzonych przez Komisję jako część programu lub zmiany programu. Zaprogramowane środki przybierają formę co najmniej jednego programu szczegółowego albo co najmniej jednego priorytetu w ramach programu.

   Komisja zatwierdza program tylko wówczas, gdy wybór terytoriów najbardziej dotkniętych procesem transformacji przedstawiony w odpowiednim terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji został należycie uzasadniony, a terytorialny plan sprawiedliwej transformacji jest zgodny z krajowym planem państwa członkowskiego w dziedzinie energii i klimatu.

2. Priorytet lub priorytety FST obejmują zasoby FST, na które składają się całość lub część środków FST przydzielonych państwom członkowskim oraz środki przesunięte zgodnie z art. [21a] rozporządzenia (UE) [nowe RWP]. Łączna wysokość środków z EFRR i EFS+ przesuwanych do priorytetu FST powinna być równa co najmniej 1,5-krotności kwoty wsparcia z FST na cele tego priorytetu, ale nie może przekroczyć trzykrotności tej kwoty.

Artykuł 7
Terytorialny plan sprawiedliwej transformacji

1. Państwa członkowskie przygotowują, wspólnie z właściwymi organami danych terytoriów, co najmniej jeden terytorialny plan sprawiedliwej transformacji obejmujący dotknięte terytorium lub terytoria odpowiadające poziomowi 3 wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych („regiony na poziomie NUTS 3") ustanowionej rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady zmienionym rozporządzeniem Komisji (WE) nr 868/2014[17] albo części tych regionów, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku II. Terytoria te powinny stanowić obszary najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami gospodarczymi i społecznymi transformacji, w szczególności pod względem spodziewanej utraty miejsc pracy w sektorach produkcji i wykorzystania paliw

[16] Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

[17] Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

kopalnych oraz potrzeb w zakresie przekształcenia procesów produkcyjnych zakładów przemysłowych o najwyższej intensywności emisji gazów cieplarnianych.

2. Terytorialny plan sprawiedliwej transformacji zawiera następujące elementy:

a) opis przebiegającego na szczeblu krajowym procesu transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, w tym harmonogram głównych etapów transformacji, które powinny być zgodne z najnowszą wersją krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu;

b) uzasadnienie, dlaczego dane terytoria wskazano jako najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami procesu transformacji, o którym mowa w lit. a), i dlaczego powinny one otrzymać wsparcie z FST zgodnie z ust. 1;

c) ocenę wyzwań związanych z transformacją, przed którymi stoją terytoria najbardziej dotknięte jej negatywnymi skutkami, w tym społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi skutkami przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu; wskazanie liczby miejsc pracy, które zostaną potencjalnie dotknięte skutkami transformacji lub utracone; potrzeby i cele w zakresie rozwoju, które mają być osiągnięte do 2030 r., związane z zaprzestaniem na tych terytoriach działalności charakteryzującej się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych lub z jej przekształceniem;

d) opis spodziewanego wkładu, jaki wsparcie z FST wniesie w łagodzenie społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu;

e) ocenę spójności z innymi krajowymi, regionalnymi lub terytorialnymi strategiami i planami;

f) opis mechanizmów zarządzania obejmujących zasady partnerstwa, planowane środki w zakresie monitorowania i oceny oraz odpowiedzialne organy;

g) opis rodzaju planowanych operacji i ich spodziewanego wkładu w łagodzenie skutków transformacji;

h) w przypadku, gdy wsparcie na rzecz inwestycji produkcyjnych jest udzielane przedsiębiorstwom innym niż MŚP: wyczerpujący wykaz takich operacji i przedsiębiorstw oraz uzasadnienie konieczności udzielenia takiego wsparcia za pomocą analizy luk dowodzącej, że w przypadku braku inwestycji spodziewana liczba straconych miejsc pracy przewyższy liczbę nowych miejsc pracy;

i) w przypadku, gdy wsparcie inwestycji jest udzielane w celu osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE: wyczerpujący wykaz operacji, które mają zostać objęte wsparciem, oraz uzasadnienie, że przyczynią się one do przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu i do znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych, przewyższającej znacząco odpowiednie poziomy odniesienia ustanowione do celów przydziału bezpłatnych uprawnień na podstawie dyrektywy 2003/87/WE, przy jednoczesnym spełnieniu warunku, że operacje te są konieczne do ochrony znacznej liczby miejsc pracy;

j) synergie i komplementarności z innymi programami Unii i filarami mechanizmu sprawiedliwej transformacji służące zaspokojeniu stwierdzonych potrzeb rozwojowych.

3. W przygotowanie i wdrożenie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji powinni być zaangażowani właściwi partnerzy zgodnie z art. [6] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

4. Terytorialne plany sprawiedliwej transformacji muszą być spójne ze strategiami terytorialnymi, o których mowa w art. [23] rozporządzenia (UE) [nowe RWP], z odpowiednimi strategiami inteligentnej specjalizacji, zintegrowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu oraz Europejskim filarem praw socjalnych.

   W przypadku gdy aktualizacja krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999 wymaga aktualizacji terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji, aktualizacji tej dokonuje się w ramach przeglądu śródokresowego zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

Artykuł 8
Wskaźniki

1. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku III oraz – w przypadkach należycie uzasadnionych w terytorialnym planie sprawiedliwej transformacji – wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla danego programu ustanawia się zgodnie z [art. 12 ust. 1 akapit drugi lit. a)], [art. 17 ust. 3 lit. d) ppkt (ii)] oraz [art. 37 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

2. W przypadku wskaźników produktu wartość bazową ustala się na poziomie zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter kumulacyjny. Cele końcowe nie mogą być zmieniane po zatwierdzeniu przez Komisję wniosku o zmianę programu przedstawionego na podstawie art. [14 ust. 2] rozporządzenia (UE) [nowe RWP].

3. W przypadku gdy priorytet FST wspiera działania, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. h), i) lub j), dane dotyczące wskaźników odnoszących się do uczestników są przekazywane tylko wówczas, gdy dostępne są wszystkie dane dotyczące danego uczestnika, wymagane zgodnie z załącznikiem III.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 10 w celu wprowadzenia zmian w załączniku III służących dokonaniu niezbędnych dostosowań w wykazie wskaźników, które mają być stosowane.

Artykuł 9
Korekty finansowe

Jeżeli Komisja stwierdzi po przeanalizowaniu końcowego sprawozdania z realizacji celów, że nie osiągnięto co najmniej 65 % celu końcowego wyznaczonego dla wskaźnika lub wskaźników produktu lub rezultatu w odniesieniu do zasobów FST, może dokonać korekt finansowych na podstawie art. [98] rozporządzenia (UE) [nowe RWP] poprzez zmniejszenie wsparcia z FST na rzecz danego priorytetu proporcjonalnie do osiągnięć.

Artykuł 10
Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 ust. 4, powierza się Komisji na czas nieokreślony od [dzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 8 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 8 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 11
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [dwudziestego] dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa *(klaster programów)*

Działanie na rzecz środowiska i klimatu w toku zatwierdzania wniosków dotyczących WRF

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

X nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego[18]

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Druga połowa 2020 r. – przyjęcie rozporządzenia

Począwszy od 2020 r. – przygotowanie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji w państwach członkowskich

W trakcie 2021 r. – przyjęcie programu i rozpoczęcie realizacji

1.4.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Działanie UE dotyczące Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji jest uzasadnione ze względu na cele określone w art. 174 TFUE, zgodnie z którym szczególną uwagę poświęca się obszarom podlegającym przemianom przemysłowym i regionom, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków.

Przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu jest wyzwaniem dla wszystkich państw członkowskich. Będzie ono szczególnie trudne w przypadku państw członkowskich z gospodarkami opierającymi się w dużej mierze na paliwach

[18] O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

kopalnych i gałęziach przemysłu charakteryzujących się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych, które to rodzaje działalności będą stopniowo eliminowane albo zostaną poważnie dotknięte skutkami transformacji, w sytuacji gdy państwa te nie dysponują środkami finansowymi na przystosowanie się w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej. Fundusz FST pomaga przezwyciężać wyzwania związane z transformacją i zwiększa zdolności fiskalne państw członkowskich do realizacji niezbędnych inwestycji i działań.

1.4.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Na poziomie Unii podjęto już działania w ramach inicjatyw na rzecz regionów górniczych w okresie transformacji oraz działań pilotażowych dla regionów przechodzących transformację przemysłową – celem tych działań jest wspieranie transformacji energetycznej i klimatycznej. Pomimo że Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ma szersze cele i przewiduje bardziej zintegrowane podejście, z inicjatyw tych można wyciągnąć przydatne wnioski na potrzeby programowania i wdrażania funduszu.

W ramach inicjatywy na rzecz regionów górniczych w okresie transformacji wspieranych jest 21 regionów pilotażowych, których gospodarka w dużym stopniu uzależniona jest od wydobycia węgla. Zmiany strukturalne są wprowadzane w ramach kompleksowego podejścia obejmującego gospodarczy, przemysłowy, technologiczny i społeczny wymiar procesu transformacji, przy zaangażowaniu lokalnych podmiotów i w ścisłej współpracy z nimi.

Wsparcie obejmuje przede wszystkim transformację gospodarczą zgodnie ze strategiami inteligentnej specjalizacji (np. wsparcie dla MŚP, inkubatory przedsiębiorczości, innowacje i współpraca przemysłu i naukowców), przekwalifikowanie pracowników tradycyjnie zatrudnionych w sektorach związanych z węglem oraz promowanie efektywności energetycznej i alternatywnych, odnawialnych źródeł energii.

Powodzenie inicjatywy opiera się na przejęciu za nią odpowiedzialności przez zainteresowane państwa członkowskie i regiony. Dochodzą do tego wymogi współfinansowania krajowego w ramach zarządzania dzielonego oraz zaangażowanie partnerów w strategię rozwoju.

Podobną inicjatywą jest pomoc dla regionów UE w zarządzaniu transformacją w kierunku bardziej zrównoważonej gospodarki niskoemisyjnej. W ramach tej inicjatywy zaproponowano szczególne wsparcie na rzecz pobudzania innowacji, usuwania barier dla inwestycji, nabywania odpowiednich umiejętności przez obywateli oraz zarządzania zmianami w przemyśle wywołanymi transformacją energetyczną i klimatyczną. W ramach tego działania pilotażowego zapewniane jest wsparcie ze strony ekspertów Komisji oraz pomoc techniczna z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Do objęcia wsparciem UE wybrano 12 regionów.

1.4.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

Realizację i wdrożenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji regulować będą przepisy rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, które regulują również m. in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny Plus. W związku z tym między tymi funduszami zapewniona będzie wysoka komplementarność i synergia, również poprzez specjalne przesunięcia środków z dwóch funduszy polityki spójności. Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie również ściśle skoordynowany z pozostałymi filarami

mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Jest spodziewane, że fundusz będzie przynosić rezultaty w ramach nowego Europejskiego Zielonego Ładu i planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy. Będzie miał również silne powiązania z inicjatywami, o których mowa w pkt 1.4.3.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

X Ograniczony czas trwania

– ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

– **X** Okres trwania wpływu finansowego: od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2021 r. do okresu po 2027 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania[19]

☐ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

– ☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze;

X Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ☐ organom prawa publicznego;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

– *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

[19] Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zasady systemu monitorowania i sprawozdawczości będą podyktowane przepisami rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i będą identyczne jak zasady mające zastosowanie do pozostałych siedmiu funduszy objętych zarządzaniem dzielonym na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Zasady określone w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów bazują na najlepszych praktykach z okresu programowania 2014–2020 i będą w dalszym ciągu opierać się na systemie zarządzania dzielonego. Komitety monitorujące stworzone dla każdego programu będą odgrywać ważniejszą rolę w nadzorze nad wynikami programu i wszystkimi czynnikami mającymi wpływ na wdrożenie. W celu zapewnienia przejrzystości dokumenty przedkładane komitetom monitorującym będą musiały być udostępniane publicznie. Uzupełnieniem systemu są roczne posiedzenia Komisji i państw członkowskich dotyczące przeglądu realizacji celów. Zastosowanie będzie miał wymóg dotyczący końcowego sprawozdania z realizacji celów.

Definicja powszechnie stosowanych wskaźników przyczyni się do zapewnienia dostępności informacji z monitorowania, które mogą być agregowane na poziomie Unii. Wskaźniki te zostały określone oddzielnie dla Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ale w sposób spójny ze wskaźnikami zaproponowanymi dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Dzięki danym elektronicznym możliwe jest zarówno uproszczenie, jak i zapewnienie przejrzystości. W okresie 2014–2020 wymagane było stworzenie systemu elektronicznej wymiany danych między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi oraz między różnymi organami w ramach systemu zarządzania i kontroli. W niniejszym rozporządzeniu wymóg ten zostaje utrzymany i rozwinięty w odniesieniu do pewnych aspektów gromadzenia danych. Wszystkie dane niezbędne do monitorowania postępów w realizacji działań, w tym rezultatów i wyników programów, będą obecnie przekazywane drogą elektroniczną.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

System zarządzania i kontroli będzie zgodny z przepisami rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i będzie identyczny jak system w pozostałych siedmiu funduszach objętych zarządzaniem dzielonym na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Biorąc pod uwagę pozytywne rezultaty obniżania poziomów błędu zgłoszone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (oraz brak pewności wynikający z nieobecności podczas pełnego cyklu realizacji programów, a w związku z tym niemożliwości dokonania ostatecznych ustaleń w odniesieniu do wszystkich aspektów), należy utrzymać obowiązujące obecnie podstawowe zasady systemu zarządzania i kontroli oraz zasady zarządzania finansami wprowadzone dla okresu 2014–2020.

Należy jednak również zauważyć, że wdrażanie ram na lata 2014–2020 rozpoczęło się z opóźnieniem oraz że czasami niektóre wymogi wprowadzały niepotrzebne obciążenia administracyjne. Proponuje się zatem, by zadania i zakresy

odpowiedzialności różnych organów w ramach systemu zarządzania i kontroli były określane w bardziej przejrzysty sposób, w szczególności w odniesieniu do wyboru operacji i wymogów mających zapewnić zgodność z zasadami należytego zarządzania finansami.

Wszystkie szczegółowe informacje i przepisy dodatkowe uprzednio ujęte w prawodawstwie wtórnym zostają zawarte w tekście ustawodawczym, aby zapewnić przewidywalność. Nie ma wymogu przeprowadzania procedury wyznaczania; w przepisach zachęca się do utrzymania istniejących systemów. W odniesieniu do programów, w przypadku których system zarządzania i kontroli działa sprawnie i w których to programach osiągane są dobre wyniki, proponuje się jeszcze większe ich uproszczenie. Wymogi doprecyzowano również w odniesieniu do kontroli zarządczych opartych na ocenie ryzyka, zasad pojedynczego audytu, a także w odniesieniu do wymogów minimalnych dotyczących mniejszych programów, w przypadku których konieczne może okazać się zastosowanie niestatystycznych metod doboru próby.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Zmiany i uproszczenia rozważane przez Komisję na okres po 2020 r. uwzględniają różne zalecenia Trybunału Obrachunkowego dotyczące przygotowania prawodawstwa na okres po 2020 r., a zwłaszcza te, w których wzywa się do ponownego rozpatrzenia koncepcji mechanizmu realizacji funduszy (zalecenie 1 kontroli 2015/AUD/0195) z wykorzystaniem sugestii grupy wysokiego szczebla.

Wysokie poziomy błędu w przeszłości często wynikały z braku pewności prawa i różnych interpretacji tych samych zasad regulujących, jak na przykład w obszarze zamówień publicznych. Komisja wprowadza kilka elementów w nowym wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, na przykład kontrole zarządcze oparte na ocenie ryzyka, strategię audytową opartą na analizie ryzyka, regulacje w zakresie potrzeby proporcjonalności statystycznych metod doboru próby i przepisy szczegółowe dotyczące proporcjonalności kontroli oraz korzystania z krajowych systemów zarządzania i kontroli.

Załączniki zawierające szczegółowe informacje na temat istotnych aspektów systemów zarządzania i kontroli zostały przygotowane tak, aby zagwarantować pewność prawa bez konieczności opracowywania dodatkowych wtórnych aktów legislacyjnych lub obszernych wytycznych, co zwyczajowo ma miejsce po przyjęciu rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Obowiązujący mechanizm realizacji w ramach zarządzania dzielonego jest czasami poddawany krytyce, w tym ze strony Trybunału Obrachunkowego, ze względu na jego złożoność i podatność na błędy oraz wysokie koszty na wszystkich poziomach kontroli. Komisja uważnie przypatrzyła się tym wszystkim istotnym elementom w celu znalezienia równowagi pomiędzy rozliczalnością, uproszczeniem i osiąganiem rezultatów.

Uproszczenie wprowadzono, aby zapobiegać ryzyku powielania kontroli przeprowadzanych na różnych poziomach w przypadku beneficjentów, a także ryzyku pokrywania się różnych funkcji w strukturze zarządzania i kontroli.

Przykładowo po 2020 r. organy certyfikacji (których obecnie jest 210) muszą zostać zastąpione funkcją w zakresie rachunkowości, w obrębie której powielanie kontroli będzie w przyszłości niemożliwe. Wraz ze zmniejszeniem liczby audytów i operacji przeprowadzanych na poziomie beneficjentów proponuje się ponadto usprawnienie działań w zakresie audytu. Przewidziano w związku z tym przepisy szczegółowe dotyczące udoskonalonych proporcjonalnych rozwiązań, z uwzględnieniem skutecznego działania (dotychczasowych wyników) systemu kontroli i zarządzania programu w przeszłości.

Jeśli chodzi o docelowy poziom ufności, na etapie wniosków ustawodawczych celem jest utrzymanie poziomu błędu poniżej progu istotności wynoszącego 2 %. Inny próg istotności może zostać omówiony jedynie w poszczególnych przypadkach w świetle debaty legislacyjnej, w szczególności jeżeli władza ustawodawcza nie (w pełni) popierałaby proponowane uproszczenia lub ograniczyłaby kontrole, co miałoby konsekwencje dla oczekiwanego poziomu błędu.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Komisja nadal rozważa dalsze wzmocnienie wszystkich środków wdrożonych przez instytucje zarządzające na rzecz zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom po roku 2020.

Instytucje zarządzające będą musiały utrzymać skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem zidentyfikowanych rodzajów ryzyka nadużyć finansowych.

E-spójność i interaktywne systemy informatyczne pozostaną głównym wymogiem na przyszłość. Instytucje zarządzające będą mogły przedłużyć korzystanie z wprowadzonych już procedur i systemów zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.[20]	państw EFTA[21]	krajów kandydujących[22]	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
03. Zasoby naturalne i środowisko	XX.XX Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST)	Zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

[20] Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

[21] EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

[22] Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR w cenach z 2018 r. (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	**03.**	Zasoby naturalne i środowisko

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***po 2027 r.***	**OGÓŁEM**
XX.XX Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST)	Środki na zobowiązania	(1)	1 036,000	1 047,000	1 059,000	1 071,000	1 083,000	1 095,000	1 109,000		**7 500,000**
	Środki na płatności	(2)	43,051	48,460	436,016	539,405	944,231	1 221,051	1 194,277	3 073,509	**7 500,000**
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program[23]	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)									
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	1 036,000	1 047,000	1 059,000	1 071,000	1 083,000	1 095,000	1 109,000		**7 500,000**
	Środki na płatności	=2+3	43,051	48,460	436,016	539,405	944,231	1 221,051	1 194,277	3 073,509	**7 500,000**

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji, przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

[23] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*po 2027 r.*	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie		3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300		**23 100**
Pozostałe wydatki administracyjne										
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300		23 100

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*po 2027 r.*	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	1 039,300	1 050,300	1 062,300	1 074,300	1 086,300	1 098,300	1 112,300		7 523,100
	Środki na płatności	46,351	51,760	439,316	542,705	947,531	1 224,351	1 197,577	3 076,809	7 523,100

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

– Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

– X Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**OGÓŁEM**
DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	**23 100**
Pozostałe wydatki administracyjne								
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	**23 100**

Poza DZIAŁEM 7[24] wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne								
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	23 100

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

[24] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA"), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

– Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

– X Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)								
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji		22	22	22	22	22	22	22
W delegaturach								
Badania naukowe								
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED [25] Dział 7								
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali							
	- w delegaturach							
Finansowanie ze środków przydzielonych na program [26]	- w centrali							
	- w delegaturach							
Badania naukowe								
Inne (określić)								
OGÓŁEM		22	22	22	22	22	22	22

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	• W celu wniesienia wkładu w analizy, negocjacje, zmiany lub opracowywanie propozycji do zatwierdzenia dotyczących programów lub projektów w państwach członkowskich. • W celu wniesienia wkładu w zarządzanie realizacją zatwierdzonych programów/projektów, w monitorowanie tej realizacji i jej ocenę. • W celu zapewnienia zgodności z zasadami dotyczącymi programów.
Personel zewnętrzny	

[25] CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

[26] W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA").

3.2.3. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

– **X** nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

– ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**OGÓŁEM**
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

– **X** Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody

– ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

– ☐ wpływ na zasoby własne

– ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy[27]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Artykuł …							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[27] W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.